

בחינת גמר – נוער
קיץ תשע"ד
הבעה, הבנה ולשון עברית
שאלון מס' 22024
מערכת 3002 (4)
מסלול תעשייתי (55)

הנחיות לנבחן,
קרא בעיון את ההנחיות לפני תחילת העבודה.

חלק ראשון: הבנה והבעה	
פרק א': טקסט עיוני	(20 נקודות)
פרק ב': טקסט נוסף	(15 נקודות)
פרק ג': מטלת כתיבה	(20 נקודות)
חלק שני: אוצר מילים ומשמעים	
פרק ד': אוצר מילים	(20 נקודות)
חלק שלישי: תחביר וצורות	
פרק ה': תחביר	(12 נקודות)
פרק ו': מערכת הצורות	(13 נקודות)

סה"כ 100 נקודות

שים לב:

ענה על כל השאלות בגוף השאלון. בשאלות רב-ברירה סמן עיגול סביב האות המציינת את התשובה הנכונה. בשאלות האחרות רשום את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון.

הוראות מיוחדות:

- בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה (עם פרטיך האישיים) על השאלון.
- ענה על מספר הסעיפים הנדרש. ייבדק מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן.
- בסיום הבחינה מסור את השאלון למשגיח/ה.

מדבקה

לרשותך: שלוש שעות

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר שום חלק משאלון זה.
לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא ללא רשות בכתב
מאת מנהל מחלקת הבחינות של משרד הכלכלה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

חלק ראשון: הבנה והבעה (55 נקודות)

פרק א': טקסט עיוני (20 נקודות)

קרא את טקסט 1 שבנספח א' ("תאונות דרכים בקרב בני נוער"), וענה על כל השאלות 1–6.

בשאלות 1–2 הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה.

בשאלות 3–6 כתוב את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון.

1. (1 נק') לפי הפסקה הראשונה, מי מעורב בעיקר בתאונות דרכים?

- א. נהגים מנוסים
- ב. נהגים צעירים
- ג. נהגים איטיים
- ד. נהגים שיכורים

2. (2 נק') הדוגמה שמופיעה בפסקה 2 מדגימה:

- א. חוסר ניסיון בנהיגה בכביש.
- ב. תאונה בגלל נהיגה בשכרות.
- ג. תאונה בגלל לחץ חברתי.
- ד. נהיגה בסיבוב מסוכן.

3. (2 נק') מי גורם ללחץ החברתי המופעל על נהגים צעירים?

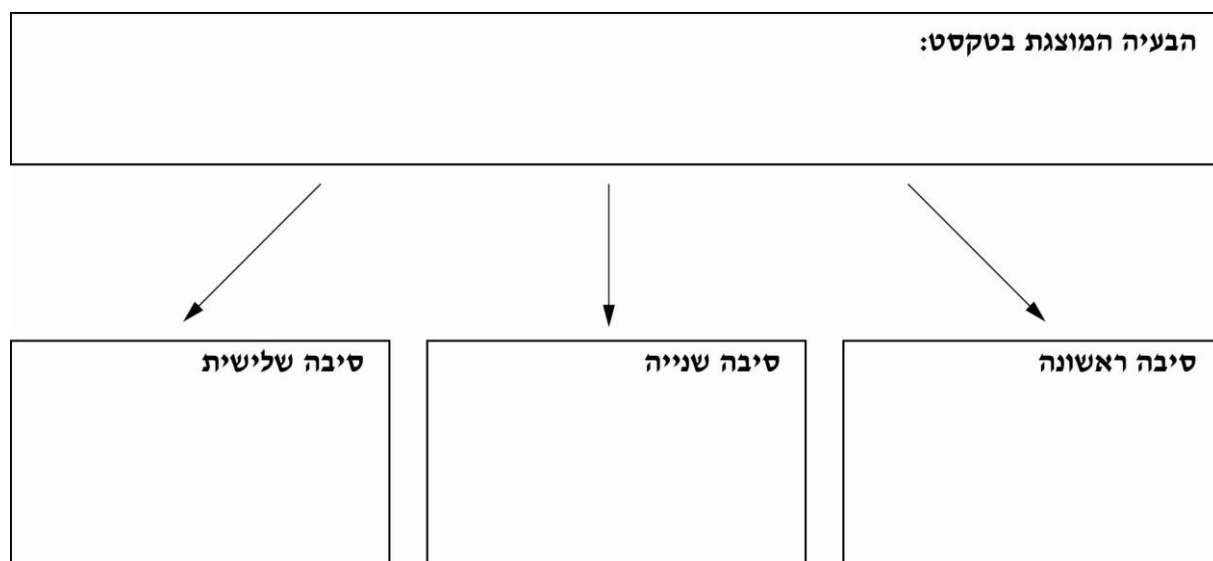
4. (2 נק') מדוע תאונות רבות קורות בימי שישי בערב?

5. (5 נק') לפניך משפטי מפתח. ציין את מספר הפסקה המתאים לכל משפט מפתח:

אלו הסיבות העיקריות לתאונות דרכים בקרב נהגים צעירים.	פסקה _____
לחץ חברתי גורם לתאונות מרובות בקרב נהגים צעירים.	פסקה _____
מעורבותם של נהגים צעירים בתאונות הדרכים גדולה ממעורבותם של נהגים מנוסים.	פסקה _____
נהיגה בשכרות גורמת לתאונות מרובות בקרב נהגים צעירים כי אלכוהול גורם לתגובות איטיות ומביא לתאונות.	פסקה _____
חוסר ניסיון בכביש גורם לתאונות מרובות בקרב נהגים צעירים.	פסקה _____

(8 נק') 6. השלם את התרשים שלפניך לפי הטקסט:

פרק ב': טקסט נוסף (15 נקודות)

**קרא את טקסט 2 שבנספח ב' ("ליווי נהג חדש"), וענה על כל השאלות 7–10.
כתוב את התשובות במקום המיועד לכך בגוף השאלון.**

7. (4 נק') מהם שני התנאים שנהג צעיר /חדש חייב לקיים כדי שיוכל להתחיל לנהוג?

_____ 2 נק') א.

_____ 2 נק') ב.

8. (4 נק') מהן שתי המטרות של נהיגה עם מלווה?

_____ 2 נק') א.

_____ 2 נק') ב.

9. (4 נק') השלם את המשפט:

כאשר הנהג הצעיר נוהג בביטחון מופרז, תפקיד הנהג המלווה הוא _____,
ואילו כאשר הנהג הצעיר מגלה חשש וחוסר ביטחון, תפקיד הנהג המלווה הוא _____.

10. (3 נק') בסוף הטקסט כתוב: "כאשר הנהג המלווה הוא אחד מבני המשפחה תהליך הליווי יכול להיות הזדמנות לכל בני המשפחה לשיפור תרבות הנהיגה ומעבר לנהיגה בטוחה."

האם אתה מסכים עם הטענה שכל בני המשפחה משפרים את הנהיגה שלהם כאשר אחד מבני המשפחה מלווה את הנהג החדש? נמק את תשובתך.

פרק ג': מטלת כתיבה (20 נקודות)

לפניך שלושה נושאים לכתיבה. בחר אחד מהנושאים וכתוב עליו בהיקף של עמוד אחד. כתוב על-פי מבנה של פתיחה, גוף וסיום. כתוב בגוף השאלון, במקום המיועד לכך בעמוד 6. אתה יכול להיעזר במקום המיועד לטיוטה בעמוד זה.

11. הארכת תקופת הליווי לנהג צעיר

יש הטוענים כי צריך להאריך את תקופת הליווי לנהג חדש לשנה לפחות. לעומתם, יש הטוענים שחצי שנה של ליווי לנהג צעיר מספיקה ומבטיחה נהיגה בטוחה. הבע את דעתך בנושא (עם מי אתה מסכים) ונמק אותה. אתה יכול להביא דוגמאות מניסיוןך האישי או מניסיונם של חבריך ובני משפחתך.

12. השימוש בטלפון הנייד

כיום השימוש בטלפון הנייד בישראל שכיח ביותר. ישראלים מחוברים לטלפון הנייד ללא הפסקה ומשתמשים בו בשעת נהיגה, במסעדה, ברכבת ואף בשעת צפייה בסרט. מצד אחד השימוש המוגזם בטלפון הנייד מפריע לסביבה, אך מצד אחר הוא נחוץ מאוד לשמירת קשר עם בני המשפחה. כתוב חיבור והצג בו את התופעה, כתוב מהן הסיבות לתופעה זו, ומהן הדרכים לצמצם אותה.

13. כתוב סיכום של כל אחד מהטקסטים שבנספחים א' ו-ב': "תאונות דרכים בקרב בני נוער" ו"ליווי נהג חדש". בסיכומך, הצג את ההיגדים המרכזיים בכל טקסט.

מקום לטיוטה

טיוטה

[illegible]

חלק שני: אוצר מילים ומשמעים (20 נקודות)

פרק ד': אוצר מילים (20 נקודות)

ענה על כל השאלות 14–24.

בשאלות 14-21 הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה.

בשאלות 22-24 כתוב את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון.

א. פירושי מילים (13 נקודות)

לפניך משפטים ובהם מילה מודגשת. הקף בעיגול את האות המציינת את הפירוש הנכון למילה.

(2 נק') 14. בשבוע שעבר אירעה תאונה קשה בצומת.

- א. בוצעה
- ב. נראתה
- ג. התרחשה
- ד. התגלתה

(2 נק') 15. חבריהם דוחקים בהם לנסוע מהר ולנהוג בחוסר זהירות.

- א. לוחצים
- ב. מזהירים
- ג. מסכנים
- ד. מתחשבים

(2 נק') 16. רכבם התהפך כתוצאה מנהיגה במהירות מופרזת.

- א. מסוכנת
- ב. קיצונית
- ג. מוגזמת
- ד. איטית

(2 נק') 17. כל נוסעי הרכב נהרגו, למעט נער אחד.

- א. נוסף על
- ב. חוץ מ
- ג. כולל
- ד. לרבות

18. (2 נק') נהגים צעירים נוסעים כשהם **נתונים** תחת השפעת אלכוהול.

- א. שותים
- ב. נלחצים
- ג. מוסרים
- ד. נמצאים

19. (2 נק') נהגים צעירים **עלולים להיקלע** למצבים מכריעים.

- א. עלולים להיתקל
- ב. עלולים לקלוע
- ג. עלולים להתנגש
- ד. עלולים להיכשל

20. (1 נק') המילה "**צומת**" היא ממין זכר.

הקף בעיגול את הצורה הנכונה:

- א. צומת מסוכנת
- ב. צומת מסוכן

ב. חיפוש ערך במילון (1 נקודות)

21. אם תרצה לדעת מה פירוש המילה: **מעורבות**, איזו מילה עליך לחפש במילון?

- א. ערבה
- ב. עורב
- ג. התערבות
- ד. מעורבות

ג. מילים נרדפות (6 נקודות)

הקף בעיגול את המילה הנרדפת למילה המודגשת במשפט.

22. (2 נק') הוא נהג ב**נתיב** הנגדי וגרם לתאונה. (מעקה, מסלול, כיוון)

23. (2 נק') נהגים צריכים ל**רכוש** ניסיון בכביש. (לקבל, לבקש, לבחור)

24. (2 נק') המטוס **סטה** מדרכו בגלל מזג האוויר הסוער. (החליק, סחף, שינה)

חלק שלישי: תחביר וצורות (25 נקודות)

פרק ה': תחביר (12 נקודות)

ענה על כל השאלות 25–32.

בשאלות 25–30 כתוב את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון.

בשאלות 31–32 הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה.

(3 נק') 25. בחר **שלושה** מהמשפטים שבטבלה הבאה, וכתוב מהו הנושא ומהו הנשוא בכל אחד מהמשפטים שבחרת.

המשפט	הנשוא = הפועל	הנושא
א. לחץ חברתי גורם לתאונות מרובות		
ב. הנהג לא נזהר בכביש המתפתל		
ג. הנהג השיכור נסע מהר בסיבוב המסוכן		
ד. נהיגה בשכרות גורמת לתאונות מרובות		
ה. נהגים צעירים מעורבים בתאונות דרכים רבות		
ו. בתאונות הדרכים הקשה נפצעו אנשים רבים		

(3 נק') 26. העתק מכל משפט שם עצם אחד ושם תואר אחד.

א. נהגים צעירים אחראים לתאונות דרכים קטלניות.

שם עצם _____ שם תואר _____

ב. בחודשים הראשונים מתבצע הליווי לנהג החדש גם ביום וגם בלילה.

שם עצם _____ שם תואר _____

ג. רצוי שהנהג החדש יתאמן בנהיגה בדרכים עירוניות ובכבישים צרים.

שם עצם _____ שם תואר _____

(1 נק') 27. הפוך את הפועל במשפט הבא **מסביל לפעיל**.

התאונה המסוכנת **נגרמה** בגלל נהיגה במהירות מופרזת.

נהיגה במהירות מופרזת _____

(1 נק') 28. הפוך את הפועל במשפט הבא **מפעיל לסביל**.

החברים ברכב **לחצו** על הנהג לנהוג מהר.

הנהג _____

- (1 נק') 29. הפוך את המשפט הבא לדיבור ישיר.
העיתונאי דיווח בכתבה שהרכב עקף את המשאית בקו הפרדה רצוף.
-

- (1 נק') 30. הפוך את המשפט הבא לדיבור עקיף.
ממשרד התחבורה נמסר: "טעות חמורה של נהג חדש עלולה להביא לשלילת רישיון".
-

- (1 נק') 31. בטקסט 1 שבנספח א', בפסקה 2, בשורה 9, מופיע המשפט: "... והיה יודע כיצד לפעול".
איזו מילה יכולה להחליף את המילה **כיצד**?
א. מדוע
ב. מתי
ג. אם
ד. איך

- (1 נק') 32. בטקסט 2 שבנספח ב', בפסקה 7, כתוב:
"הנהג המלווה הוא יועץ לנהג החדש ולא מורה נהיגה, **לכן** רצוי שההסברים והביקורת שהוא נותן לנהג החדש יינתנו באופן נעים ובונה."
באיזו מילת קישור אפשר להחליף את המילה **לכן**?
א. כי
ב. בגלל
ג. על כן
ד. מכיוון ש

פרק ו': מערכת הצורות (13 נקודות)**ענה על כל השאלות 33-37.****כתוב את התשובות במקום המיועד לכך בגוף השאלון.****33. (3 נק') בחר שלוש מילים בלבד ופרק אותן לשתי מילים.**דוגמה: חברים – *חברים*

רכבם –

נהיגתו –

תאונותיהם –

השפעותיה –

הוריו –

34. (4 נק') לפניך ארבעה משפטים.

כתוב את המספרים במילים.

א. אפשר להתחיל ללמוד נהיגה מגיל 16 _____ שנים וחצי.

ב. חובה להשתתף ב- 28 _____ שיעורי נהיגה אצל מורה מקצועי.

ג. כל נהג צעיר שגילו מתחת לגיל 24 _____ שנים.

ד. הוא חייב לנהוג עם נהג מלווה במשך 6 _____ חודשים.

35. (2 נק') בטבלה שלפניך שבע מילים. בחר ארבע מילים והשלם בטבלה את השורש

והמוספיות של כל מילה.

המילה	השורש	המוספיות
התלהבות		
הפרדה		
מהירות		
צעירים		
השפעה		
נהיגה		
מופרזת		

36. (2 נק') לפניך הפסקה הראשונה של טקסט 2 שבנספח ב': "ליווי נהג חדש".

הפוך את כל הפעלים לזמן עבר:

משרד התחבורה **מנסה** _____ לצמצם את מעורבותם של נהגים צעירים
בתאונות ו**מטיל** _____ עליהם פיקוח מיוחד ועונשים חמורים. למעשה,
משרד התחבורה **נותן** _____ לנהגים צעירים רישיון נהיגה על-תנאי.
טעות חמורה **גורמת** _____ לשלילת רישיון.

37. (2 נק') **ניתוח פעלים**

בחר **שני** פעלים מהטבלה הבאה, ונתח אותם לפי זמן, שורש וגוף.

פועל	זמן	שורש	גוף
נהג מלווה מחזק את ביטחונו של נהג צעיר.			
הליווי יתבצע גם בשעות הלילה.			
הנהגים עקפו את הרכב שלפניהם.			
המצב עוד ישתפר .			

בהצלחה!